

บทที่ 7

สมัยพุทธิวาระ กำเนิดโซกุนและระบบอุตสาหกรรมสหัสวรรษ

ข้อคิดแยกต่างกันระหว่างจีนกับญี่ปุ่น

ถึงแม้ว่าวัฒนธรรมจีนจะได้เข้าไปรวมเป็นราชธานของอารยธรรมของญี่ปุ่น และมีอิทธิพลอยู่อย่างมีรูดับสูงไปเลยก็ตาม แนวโน้มทางสังคมและการเมืองในญี่ปุ่นในสมัยกลางก็แตกต่างไปจากที่เป็นอยู่ในประเทศไทยนั้นແเนื่องดินใหญ่เป็นอันมาก เมื่อจีนจะถูกพากชานผ่าที่ท่องเที่ยวไม่อยู่เป็นหลักแหล่งรุกรานอยู่อย่างๆ และต้องยกอยู่ใต้การปกครองของราชวงศ์ต่างชาติชั่วคราว สังคมและวัฒนธรรมของจีนก็คิดแยกไปจากแบบที่เคยเป็นมาแต่โบราณเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนทางฝ่ายญี่ปุ่นนั้นผิดกัน ประเทศญี่ปุ่น เป็นเกาะและธรรมชาติช่วยป้องกันไม่ให้ต้องถูกรบกวนจากภัยนอกภูมายังนัก แต่เมื่อกระนั้นการต่อสู้กันที่เกิดขึ้นภายในสังคมของญี่ปุ่นเองก็ทำให้สถาบันของญี่ปุ่นต้องเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวันที่เป็นไปตามทฤษฎีและแผนการปกครองที่กำหนดขึ้นของตามอำนาจใจได้ถูกพากปฏิรูปให้แก่ในกลางคริสตศตวรรษที่เจดซึ่งพยายามที่จะนำเอาระบบท่องอ่องเต็ของจีนโดยมิได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเลย นำบังคับใช้กันญี่ปุ่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในญี่ปุ่นในระยะพันปีต่อมาแสดงให้เห็นว่าความพยายามของญี่ปุ่นในอันที่จะลอกเลียนแบบจีนแล้วนำมาใช้ในญี่ปุ่นได้ล้มเหลวโดยสิ้นเชิง

ลักษณะของประวัติศาสตร์การปกครองของญี่ปุ่น

ประวัติศาสตร์การปกครองของญี่ปุ่นในระยะนี้มีลักษณะอันเด่นชัดแยกออกได้เป็นสองประการ คือ (1) วิธีการปกครองโดยทางอ้อมยังคงทำกันอยู่ ทั้งนี้โดย

พระภูมิทั่วๆ ผู้เปลี่ยนกันขึ้นมีอำนาจอย่างแท้จริงในการปกครอง แต่ทำการปกครอง ในนามของจักรพรรดิ ซึ่งทรงได้รับการยกย่องเกิดทุกว่าผู้ใดจะละเมิดมิได้แต่มีราชอำนาจอยู่ในวงศ์เจ้ากัตตี้หรือเกินจนกระทั่งยกที่จะเกินเบนครองเกี่ยวโดยอกไปได้ (2) การจัดให้มีสังคมแบบศักดินาสามิภักดิ์ และการมีพวกรหัสยกหารที่อยู่นอกขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งสามารถจัดการกันดินแดนในความควบคุมดูแลของพระภูมนั้นๆ ได้ตามใจชอบวิธีการปกครองบ้านเมืองของชนชาวยืดบุนได้เปลี่ยนแปลงไปต่างๆ และไม่คงรูปอยู่แน่นอนจนกระทั่งถึงปลายคริสตศตวรรษที่สิบหก แม้ว่าแนวโน้มจะเป็นการเปลี่ยนจากอำนาจฝ่ายผลเรือนไปเป็นอำนาจฝ่ายทหารก็ตาม ในตอนเริ่มคริสตศตวรรษที่สิบเจ็ดก็ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลกลางขึ้นสำเร็จในที่สุด ดังนั้นจึงทำให้สังคมกลางเมืองชี้ช่องเยื่อมาเป็นเวลานานสิ้นสุดลงด้วย มีการดำเนินการตามนโยบายของชาติอย่างติดต่อ กัน และนโยบายที่ว่านี้ คำรับรองอยู่ได้ต่อมาจนเกือบจะอย่างมั่นคงที่เดียวจนกระทั่งถึงกลางคริสตศตวรรษที่สิบเก้า แต่ถึงแม้ว่ารัฐบาลตั้งกล่าวตนต้องถูกล้มล้างไป นิสัยต่างๆ ที่รัฐบาลนั้นได้ปลูกฝังให้แก่ประชาชนชาวยืดบุนก็ยังคงอยู่อย่างที่ไม่อาจจะให้เลิกกิ้งเสียได้ง่ายๆ

สมัยพุทธิภาวะ

ในคริสตศตวรรษที่ ๑ พวกราชภูมิจิวาระ โดยอาศัยการเกี่ยวดองทางสมรส กับราชวงศ์ของจักรพรรดิและการได้รับตำแหน่งผู้สำเร็จราชการ ได้มีตำแหน่งสำคัญยิ่งในการปกครอง ทำให้จักรพรรดิลดาฐานะลงเป็นประมุขแต่เพียงในนามเท่านั้น พวกราชภูมิจิวาระครองอำนาจอยู่ได้จนกระทั่งถึงคริสตศตวรรษที่สิบสอง แต่อำนาจจากการปกครองในบริเวณแคบชายและตนอย่างทุกทิศในเมืองมีการบุกเบิกที่ดินใหม่ๆ มาใช้ใน การเพาะปลูก หรือมีการขนชนาได้ที่ดินมาจากการพื้นเมืองเดิม และในเมืองพวกรเจ้าของที่ดินที่ก้าววัววรรณได้ประสบผลสำเร็จในการทำให้ที่ดินของตนพ้นจากอำนาจเจ้าหน้าที่ผู้เก็บภาษีของราชอาณาจักร พวกรที่ได้มีอำนาจครอบครองที่ดินแคบชายและเหล่านี้ ไม่ต้องหวังถึงการที่จะต้องมีภาระภาษีและเมียดละไมตามที่นิยมกัน หรือไม่ต้องยุ่งใจกับการเรียนรู้และคิดคำของเงื่อนไขอย่างที่พวกรข้าราชการสำนักในเกียวโตรร่าเครื่องเล่าเรียนกัน บุคคลประเกทต่างๆ ดังกล่าวที่ได้กำหนดมาตรฐานความประพฤติของตนเองขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นไปเพื่อที่จะรักษาและขยายอาณาบริเวณที่ตนได้เข้าครอบครองและ

ทະເລາວວິວກັນເກີ່ມດ້ວຍກຣມສີທີໃນທີ່ດີນ ເປັນຮຽມດາຍູ່ເອງທີ່ຫາວ່າໄວ່ຂາວາເປັນຈຳນວນ
ມາກທີ່ມີທີ່ດີນແປລັງເລື່ອງ ຈະຍອມຍາກທີ່ດີນຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ເພື່ອນບັນທຶນມີອໍານາຈເພື່ອທີ່ຕົນຈະໄດ້
ຮັບຄວາມຄຸ້ມຄອງ ແລະແລ້ວກົດກອງຢູ່ໃນຫຼານຂ້າຕິດທີ່ດີນ ກາຣເຄຣະຈູກິຈແບບຄຖາສົນແລະ
ທີ່ດີນລ້ອມຮອບກົດຍ້າ ເກີດຂຶ້ນໃນທຳນອງຄລ້າຍໆ ກັນກັບຮບບອບຄຖາສົນແລະທີ່ດີນລ້ອມຮອບ
ໃນຍຸໂປະວັນຕົກໃນສມັກລາງຕອນໜັງ

ກວານຄັ້ງຄລົງກັນຮ່າງຮະບອນສັກດິນສາວົມີກັດໍ່ຂອງຢູ່ປຸ່ນກັນຂອງຍຸໂປະ

ເປັນກວັນເບັງເອີ້ນຍ່າງປະຫລາດໃນປະວັດທີ່ສັງຄມຢູ່ປຸ່ນມີລັກຜະນະຂອງ
ຮະບອນສັກດິນສາວົມີກັດໍ່ໃນເວລາເດືອນກັນທີ່ສຳພາບນັ້ນສັກດິນສາວົມີກັດໍ່ເກີດຂຶ້ນໃນຍຸໂປະ
ຕະວັນຕົກ ຈົງອູ້ຍ້າຈະກຳລ່າວ່າຮະບອນສັກດິນສາວົມີກັດໍ່ຂອງຢູ່ປຸ່ນແລະຂອງປະເທດຕະວັນຕົກ
ເໝືອນກັນທຸກປະກາດກົດຍ້າໄມ້ຢູ່ກ ແຕ່ຄວາມຄລ້າຍຄລົງກັນຮ່າງຮະບອນດັ່ງກ່າວໃນສອງ
ປະເທດນັ້ນກັນນັ້ນໄດ້ວ່າເປັນເຮືອງທີ່ປະຫລາດອູ້ຍ້າເໝືອນກັນ ໃນຢູ່ປຸ່ນກົດຍ້າເໝືອນກັນໃນຍຸໂປະ
ຕະວັນຕົກ ຄວາມເປັນຫວ່ານໍາໄປຕົກອູ້ແກ່ໜ້າຫຼັນນັ້ນກຽບນີ້ມີຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດີນ ມີອໍານາຈເໜືອ
ໝາວ່າຮ່າງຂາວາ ແລະມີສີທີ່ທຳການປົກກອງເໜືອທີ່ດີນຂອງຕົນແອງ ໃນຢູ່ປຸ່ນນັ້ນຫຼັນຫຼັນນັ້ນກຽບ
ທີ່ຄອບຄອງທີ່ດີນເກີດມີຂຶ້ນຈາກຫວ່ານໍາໂຄຕຣຕະກູລິກີມ ຈາກນັກພຈອູກຍ້າທີ່ໄດ້ເປັນໃໝ່ເປັນ
ໂຕຂຶ້ນມາດ້ວຍຕາບຂອງຕົນແທ້ກີມ ແລະຈາກພວກຫ້າຮາຊາກທີ່ໄດ້ທຳໄຫ້ແໜ່ງກວານປົກກອງ
ທີ່ຕົນດຳຮັງອູ້ນັ້ນໆ ຕົກເປັນດໍາແໜ່ງປະຈໍາຕະກູລິຂອງຕົນໄປເສີຍເລຍກີມ ພວກຫຼັນທີ່ມີ
ທີ່ດີນໃນຄອບຄອງເຫຼັນໆໄດ້ເອາທີ່ດີນທີ່ເປັນສີທີ່ຂອງຕົນເປັນສົມບັດປະຈໍາຕະກູລິເສີຍເລຍ
ແລະທຳກວາມຕາລຸນໃນຮ່າງກັນແລະກັນ ຂ້ອນທຳໄຫ້ເກີດມີຄວາມສົມພັນຮີແບບຍອມຂຶ້ນອູ້
ແກ່ກັນແລະກັນໄປເປັນລໍາດັບ ຜົ່ງເທິຍໄດ້ກັບຮະບອນເຈົ້າຜູ້ມີອໍານາຈປົກກອງແຄວັນແລະຜູ້ທີ່
ໄດ້ຮັບສີທີ່ຄອບຄອງທີ່ດີນຍ່ອຍໆ ໃນແຄວັນນັ້ນ ອົນ໌ ໃນຮະບອນສັກດິນສາວົມີກັດໍ່ຂອງ
ຍຸໂປະນັ້ນ ເຫດຸທິ່ນທີ່ທຳໄຫ້ຮະບອນນັ້ນຍາຍດ້ວກວ້າງຂວາງອອກໄປກີ່ຄືກວາຍກົດຍ້ອງໝາຍເຫຍ
ທັງນີ້ໂດຍຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດີນຍືນດີທີ່ຈະຍກທີ່ດີນຂອງຕົນໃຫ້ແກ່ໜູນນາງຜູ້ມີອໍານາຈມາກກວ່າຕົນທີ່
ຕົນຈະຍອມເປັນທິກາໄທ ແຕ່ໜູນນາງນັ້ນຍັງຄົງໃຫ້ຕົນໃຊ້ທີ່ດີນນັ້ນທຳມາຫາກິນຕ່ວໄປໄດ້ ແລະອີກ
ເຫດຸທິ່ນດີ້ກີ່ ກາຣທີ່ພະເຈົ້າແຜ່ນດີນໄກສິ່ງຄອບແທນຄວາມດີທີ່ຮົວທີ່ດີນແກ່ໜ້າຫຼັນຜູ້ນ້ອຍເພື່ອ
ທີ່ຈະໄຫ້ຜູ້ນ້ອຍນັ້ນຮັບໃຫ້ຕົນໃນຫຼານຂ້າວ່າຈົບປັບພົວພານ ຄວາມຄລ້າຍຄລົງກັນກັບຮະບອນສັກດິນ
ສາວົມີກັດໍ່ຂອງຍຸໂປະ ອີກປະກາດທີ່ໄດ້ແກ່ກາຣທີ່ທີ່ດີນອັນເປັນສົມບັດຂອງມູລນິຫຼາກສາສານາ

มักจะถูกนำมาแบ่งให้ผู้ได้รับมีสิทธิ์ทำกินไปช้าๆ ลูกช่วงหลาน วัดและวิหารในพระพุทธศาสนาที่มีคนใจบุญยกที่ดินให้อาย่างมากมาได้ใช้ที่ดินของวัดไปเพื่อให้ได้รับความ方便ดีของคนที่เข้ามาสมัครเป็นพ่อครัวของวัด และวัดบางแห่งกล้ายเป็นหน่วยทหารที่ไม่เกรงขามไปก็มี

ชนูปไรหรือชนชั้นนักการในท้องถิ่น

เรื่องราวที่เป็นรากเหง้าของระบบศักดินาสามิภักดีในญี่ปุ่นมีดังต่อไปนี้

นับแต่สมัยจักรพรรดิจิมมุ ซึ่งเป็นองค์แรกในราชสกุลยามาโตปกรณ์ของญี่ปุ่น จักรพรรดิทรงราชอำนาจจักรองบ้านเมืองด้วยพระองค์เอง ต่อมามีอิทธิพลต่ออันอำนาจลง ขุนนางที่มีอำนาจมากใช้แอบอ้างหรือใช้การอภิเชกสมรสกุลสตรีในตระกูลของขุนนางกับรัชทายาทหรือองค์จักรพรรดิ แล้วจับพระองค์เป็นหุ่นเชิด ยุคชุนนานะมีอำนาจในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นแบ่งออกได้เป็นสองสมัยๆ แรกเรียก สมัยนารา (ค.ศ. 710-784) สมัยหลังเรียกสมัยเออิอัน (ค.ศ. 794-1185)

ตระกูลฟูจิวราระได้มีอำนาจในราชสำนักญี่ปุ่น (โดยพระเจ้าจักรพรรดิเป็นหุ่นให้เชิด) อัญเชิญสถาปัตยกรรมสมัยเออิอัน สมัยฟูจิวราระมีอำนาจในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นอยู่ในระหว่างค.ศ. 858 และ 1160 นับเป็นสมัยที่สูงส่งยิ่งทางด้านวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม ต่อมาตระกูลฟูจิวราระก็อ่อนเปลี่ยลงและไม่สามารถดำรงต่อความเป็นใหญ่อยู่ได้ในสังคมของชนชั้นญี่ปุ่น คงเป็นได้แต่เพียงเครื่องถ่ายทอดอารยธรรมจีนส่วนที่ยังคงเหลืออยู่ในสังคมญี่ปุ่นไปให้แก่ชนญี่ปุ่นอีกกลุ่มนั้นซึ่งมีพัฒนาการเข้มแข็งและกระตือรือร้นยิ่งกว่าพวงฟูจิวราระเอง ชนญี่ปุ่นกลุ่มนั้นก็คือชนชั้นนักการในส่วนภูมิภาค อนาคตของญี่ปุ่นต่อไปในภายหน้าจะตกอยู่ในกำมือของชนชั้นนักการดังกล่าวนี้

ระบบการจัดสรรที่ดินให้ชนญี่ปุ่นมีสิทธิ์ครอบครองได้นับเป็นเรื่องดีที่สามารถป้องกันประชาชนในท้องถิ่นให้ปลอดภัยจากบรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกลางทั้งในเรื่องเกี่ยวกับภาษีและผลประโยชน์รายได้ตลอดจนทางด้านกฎหมาย แต่ระบบการจัดสรรที่ดินมิได้ยังผลให้เกิดสวัสดิภาพความมั่นคงและความปลดภัยอันตรายใดๆ แก่ชนญี่ปุ่นผู้มีสิทธิ์ครอบครอง เมื่ออำนาจของรัฐบาลกลางและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกลางส่วนภูมิภาคอ่อนแอลง การต่อสู้กันจนถึงขั้นใช้อาวุธในระหว่างกลุ่มนั้นๆ ในส่วนภูมิภาคเพื่อยังชีวิตรอด

ที่ดินหรือตัวแทนหน้าที่การงานก็จะทวีจำนวนครั้งมากขึ้น และจ่อสร้างสถาบันทางกฎหมายในของญี่ปุ่นก็จะเกิดมีขึ้นเป็นประจำ เพื่อตอบโต้สภาพความเป็นอยู่ดังกล่าว ตลอดคริสตศตวรรษที่ 9 เจ้าหน้าที่ประจำดูแลส่วนกฎหมายจึงได้รับสิทธิให้เป็นผู้พิทักษ์รักษาส่วนกฎหมายที่ติดอาڑูไถ และเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นก็ได้รับยกเว้นจากการหารด้วย โดยนัยเดียว กันนั้นเอง ผู้จัดการดูแลหรือเจ้าของที่ดินเอกสารในส่วนกฎหมายก็จะจัดหากลุ่มพรรคพากติดอาڑูของตนเองขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของตน ด้วยประการฉะนี้ การกิจหน้าที่ทางทหารจึงเริ่มต้นเข้าไปสมก砻กลืนเข้าด้วยกันกับบทบาททางการเมืองและเศรษฐกิจของญี่ปุ่น

การรวมเป็นกลุ่มเพื่อป้องกันตนเองในแบบข้างต้นได้ค่อย ๆ ทวีจำนวนมากขึ้นในระหว่างคริสตศตวรรษที่ 9 และ 12 การรวมกลุ่มก็เป็นไปในแบบครอบครัวซึ่งประกอบด้วยครอบครัวที่เป็นหัวหน้าและที่เป็นสาขา (หลาย ๆ ครอบครัว) เมื่อกลุ่มนี้เหล่านี้มีอำนาจและอิทธิพลมากขึ้น กลุ่มนี้เหล่านี้ก็สามารถมีอิทธิพลต่อเพียงทำให้สังคมมีสวัสดิภาพความมั่นคงเท่านั้น ยังได้จัดการป้องกันและนำมาซึ่งสิทธิในทรัพย์สมบัติต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกในกลุ่ม ต่อมายังสามารถจัดหาสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ให้เป็นรางวัลแก่สมาชิกผู้จงรักภักดีในกลุ่มอีกด้วย

กลุ่มต่าง ๆ ที่รวมป้องกันตนเองเหล่านี้มีความโน้มเอียงที่จะเข้าไปเกาะเป็นกลุ่มอยู่รอบ ๆ สาขากลุ่มใดตระกูลหนึ่งซึ่งมีเกียรติยศเกียรติศักดิ์เป็นพิเศษและสืบสายโลหิตต่อกันมา ตระกูลต่าง ๆ ที่ว่าก็โดยปกติได้แก่สาขาอยู่อย่างตระกูลฟูจิวะ หรือราชวงศ์ของพระเจ้าจักรพรรดิ หล่ายต่อหลายครั้งภายในหลัง ค.ศ.814 สมาชิกในราชตระกูลของพระเจ้าจักรพรรดิได้ทวีจำนวนมากขึ้น และก็ถูกตัดออกไปจากราชตระกูลและได้รับพระราชทานนามสกุลใหม่เช่น มินามोโต¹ (ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในนามของเกนจิ² อีกด้วย) หรือ ไทร่า³ (ซึ่งเรียกันว่า เฮอิเกะ⁴) เมื่อไม่สามารถ

1. Minamoto

2. Genji

3. Taira

4. Heike

จะบรรลุถึงชีวิตดำเนินสูง ๆ ในราชสำนักได้ บุคคลเหล่านี้จะออกท่องเที่ยวไปทางส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ในญี่ปุ่นเพื่อแสวงหาโชคลาภเป็นข้าราชการในส่วนภูมิภาค หรือไม่ก็เป็นเจ้าของที่ดินผืนใหญ่ ๆ หรือเป็นผู้จัดการเรื่องต่าง ๆ เมื่อบุคคลเหล่านี้ออกไปจากราชสำนัก หรือสืบเชือสายมาจากราชตรัฐกูล บุคคลเหล่านี้จึงกลายเป็นผู้มีเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ในส่วนภูมิภาคและมีที่ท่าโน้มเอียงไปในทางที่จะเป็นบุคคลที่อยู่ในระดับเหนือกว่าในกลุ่มนี้ชั้นขุนนางหรือผู้ดีมีตรากูลในส่วนภูมิภาค ซึ่งสูงกว่าราชาทายาทของตรากูลเก่าแก่ทั้งหลายในคนส่วนภูมิภาค

ด้วยประการจะนี้เรารึ่งเห็นได้ว่ากลุ่มนี้ติดอาวุธประจำแต่ละห้องที่มีสมาร์ท กีฬาสูงศักดิ์ที่สุดของชนชั้นผู้ดีมีตรากูลในแต่ละห้องถือเป็นผู้นำ และโดยแท้จริงแล้ว สมาชิกผู้สูงศักดิ์ที่สุดเหล่านี้ก็เป็นชนชั้นสูงสุดในสังคมส่วนภูมิภาค ทั้งนี้เพราะในสมัยนั้น การต่อสู้รับพุ่งต้องใช้เงินทองมากมายและเป็นอาชีพของชนชั้นขุนนางผู้ดีมีตรากูล ดังเช่นในทวีปยุโรปในสมัยเดียวกัน คุณย์สันใจของเรื่องนี้อยู่ที่อัศวินสวมเกราะชิ้มว่า และมีทหารเดินเท้าหลายคนโดยช่วยเหลือ อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นไม่เหมือนยุโรปตรงที่ญี่ปุ่นไม่ได้อาศัยอาวุธหาก แต่ใช้ธนูกับลูกธนูและดาบโค้งซึ่งเป็นดาบที่ดีที่สุดในโลก เกราะของนักรบญี่ปุ่นทำด้วยเส้นลวดเล็ก ๆ และเนียนๆ และดูบอบบางกว่าเสื้อเกราะของอัศวินชาวยุโรป แต่เบาและดูจะเคลื่อนไหวง่าย และดังเช่นในยุโรป การรบเป็นแบบตัวต่อตัวมากกว่าที่จะยกกองทัพรบกันจำนวนมาก ๆ

ขุนนางนักรบในส่วนภูมิภาคซึ่งปราภภูมิและเจริญเติบโตขึ้นระหว่างคริสตศตวรรษที่ 9 และ 12 นี้มีนามเป็นที่รู้จักกันดีว่า ชาญไร หรือ บุชิ⁵ พากนี้มีฐานะและอาชีพในลักษณะเช่นเดียวกันกับพากอัศวินในสมัยกลางของยุโรป พากชาญไรคือคติว่าพากคนเป็นพี่น้องกันและมีหลักความประพฤติ ซึ่งคนพากนี้จะรักษาอย่างมั่นคง โดยถือว่าเป็นคุณสมบัติพิเศษเฉพาะพากคนและเรียกว่า “คติแห่งม้าและธนู”⁶ (คำว่าบุชิโடิ้นก่อนคริสตศตวรรษที่สิบแปดยังไม่มีใช้กัน หมายถึงหลักความประพฤติเดิมของสมัยรับบอนศักดินาสวามิภักดิ์ที่ได้นำมาแก้ไข ตามความคิดที่เป็นแต่เพียงความนึกฝันและมิได้คำนึงถึงความเป็นจริง) หลักความประพฤติของนักรบญี่ปุ่นก็เหมือนกับ

5. samurai or bushi

6. 'the way of The horse and the bows'

7. Creehids

หลักความประพฤติของพวากอศิวนในยุโรปที่เน้นในเรื่องความกล้าหาญความจงรักภักดี และการที่จะต้องเลือกเอาความตายดีกว่าที่จะยอมเสื่อมเสียซึ่งเสียงเกียรติยศ เนื่องอสิริ อันได้ทั้งหมด ชามูไรจะต้องให้ความอิรักษา ต่อสู้เพื่อป้องกัน และแก้แค้นแทนเจ้านาย ของตน และเพื่อการนี้ก็ยอมสละชีวิตของตน และถ้าหากจำเป็นก็ยอมสละชีวิตของลูก เมีย ถ้าเราพิจารณาดูในแง่ของความศักดิ์สิทธิ์ของความผูกพันกันในครอบครัวในประเทศญี่ปุ่นข้อนี้ก็นับได้ว่าเป็นอุดมคติที่แปลง ชามูไร มีความรู้สึกrunแรงมาก ถ้าซึ่งเสียง เกียรติยศของตนต้องดางพร้อยตนจะต้องฆ่าตัวตาย (ด้วยพิธีกรรมในการตายด้วยดาบ ของตนเอง ซึ่งเรียกว่าอาราคิรี)⁸ ถ้าหากไม่มีทางอื่นที่จะลบลายด่างพร้อยให้แก่ซึ่งเสียง ของตนได้

การเกิดมิโซกุนขึ้น

ในคริสต์ศตวรรษที่ 12 การบรรพุกันของเจ้าผู้ครอบครองที่ดินก็ถึงที่สุดด้วย การต่อสู้กันระหว่างตระกูลที่มีอำนาจสองตระกูลคือ ตระกูลไตราและตระกูลมินามोโต⁹ พวกระกูลมินามोโตเป็นฝ่ายชนะในที่สุด และหัวหน้าของตระกูลนี้ได้จัดรูปการปกครอง ญี่ปุ่นเสียใหม่โดยถือเอาการยอมรับอย่างเปิดเผยถึงบทบาทอันสำคัญยิ่งของชนวนานั้นกับ ผู้ครอบครองที่ดินเป็นหลัก เพื่อหลีกเลี่ยงเสียจากการเป็นผู้ชิงอำนาจ หัวหน้าตระกูล มินามोโตได้เข้าครอบครองแต่เพียงตัวแทนแห่งทางทหารซึ่งเรียกว่าโซกุน¹⁰ ท่านนั้น และ เสแสร้งว่าปฏิบัติงานเป็นตัวแทนขององค์จักรพรรดิ แต่ความเป็นจริงแล้วการกระทำ ของหัวหน้าตระกูลมินามोโตได้ทำให้ประเทศไทยญี่ปุ่นมีรัฐบาลซ่อนสองรัฐบาลเป็นเวลา หากศตวรรษครึ่งต่อมาคือ รัฐบาลพลเรือนที่เกี่ยวต่อมิจักรพรรดิเป็นประมุขและมีขุนนาง ข้าราชการสำนักตัวแทนต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องประดับมากกว่าที่จะเป็นแก่นสารสำคัญ อะไร และรัฐบาลกุฟุ (รัฐบาลเต็นก)¹¹ มิโซกุนเป็นประมุขและควบคุมบังคับบัญชา

8. hara-kiri

9. the Taira and the Minamoto

10. Shogun

11. the Bakufu ('Tent Government')

บรรดาขุนศึกที่มีอำนาจและครอบครองที่ดินส่วนมากของประเทศ การตั้งตำแหน่งโชกุนซึ่งเป็นชื่อเรียกรัฐบาลทหารที่ปกครองแบบศักดินาสามิภักดีขึ้นนัดแสดงให้เห็นว่าสังคมญี่ปุ่นมีการปกครองแบบศักดินาสามิภักดีอย่างตลอดทั่วถึงเพียงไร บรรดาเจ้าเมืองต่าง ๆ บัคโน้มได้เป็นข้าราชการของจักรพรรดิอีกด้วยไปแล้ว หากแต่เป็นข้าบริพารของโชกุนสภาพของโชกุนสมัยก่อนยังไหร่อ่านจากกระภูลโซจो¹²

ถึงแม้ว่าตำแหน่งโชกุนจะเป็นตำแหน่งถาวรก็ตาม ตำแหน่งนี้ก็มิได้ตกอยู่แก่พระภูลหนึ่งพระภูลใดตลอดไป เมื่อโชกุนคนแรกถึงแก่อสัญกรรมลงพากษ์ดิของภาริยาม่ายของโชกุนผู้นั้นก็เข้ายึดตำแหน่งไว้ด้วยความยินยอมอยู่ในที่ของภาริยาม่ายของโชกุน สตรีผู้มีความสามารถถอย่างยิ่งจากผู้นี้ต่อมาเรียกว่า “แม่ชีโชกุน”¹³ เพราะมีอิทธิพลควบคุมการเมืองแม้เมื่อได้ออกไปอยู่สำนักงานซึ่งอย่างพอดีเป็นพิธีแล้ว และด้วยความช่วยเหลือของสตรีผู้นี้พระภูลโซจो ก็ได้เข้ามามีอำนาจ เป็นเวลา กว่าหนึ่งศตวรรษที่พวงพระภูลโซจोได้แต่งตั้งโชกุนหุ้นส่วนแล้วพากชนก์ทำหน้าที่ผู้สำเร็จราชการของโชกุนโดยตลอดไป ด้วยประการฉะนี้เราจึงเห็นได้ว่าในตอนต้นศรีศตวรรษที่สิบสามนั้น การปกครองของญี่ปุ่นมีการใช้เล่นเพทุนอย่างสับสนติดต่อกันเรื่อยไป ผู้สำเร็จราชการเป็นผู้ใช้อำนาจของรัฐบาลกลาง (ถ้ายังถือว่ามีอยู่) ในนามของขุนพลทุน (โชกุน) ผู้ซึ่งในทางทฤษฎีเป็นคนอยู่ใต้บังคับบัญชาของจักรพรรดิ ซึ่งก็ถูกผู้สำเร็จราชการแทนจักรพรรดิ (หรือในบางกรณีถูกผู้มีอำนาจในราชวงศ์ของจักรพรรดิที่ออกจากราชการไปแล้ว) ควบคุมอีกต่อหนึ่ง เนื่องจากพวงพระภูลโซจोมิได้มีอำนาจเหนือพากชนนangที่ครอบครองที่ดินรายใหญ่ ๆ มาก่อน การได้มีอำนาจเพื่องหุ้นของพระภูลนี้จึงทำให้เกิดความริษยาไม่พอใจขึ้นในหมู่พากชนนangเหล่านั้น ทั้งยังก่อให้เกิดความเป็นปรบกษ์ต่อกันและกันยิ่งขึ้นต่อไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1333 เมื่อจักรพรรดิได้โง่ท่อง¹⁴พยาภานที่จะเลิกลัมการเป็นรัฐบาลกลาง และแสดงว่าพระองค์ก็มีอำนาจ

12. the Hojo family

13. the “Nun Shogun”

14. the Emperor Daigo ii

ในการปกครองพร้อมไปกับการครองราชย์ด้วย พระองค์ได้รวบรวมกำลังทหารได้มาก พอก็จะโฉมตีค่ายแม่ทัพของโซกุนที่ความคุกราแสวงหาเสีย ตั้งนั้นกานเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ซึ่งการพระราชบัญญัติของตรากูลโซโจก็เป็นอันสุดสิ้นลง อย่างไรก็ดี การกระทำอันหัวหาญนี้ได้ยังผลให้เกิดสงครามกลางเมืองขึ้น เป็นเวลาครึ่งศตวรรษระหว่างจักรพรรดิคู่แข่งสององค์ ซึ่งต่างก็พยายามหาคนสนับสนุน การแตกแยกกันในราชสำนักได้สิ้นไป และความเป็นระเบียบเรียบร้อยก็มีขึ้นได้อีกชั่วระยะเวลาหนึ่งในเมื่อตรากูลทหารที่ยิ่งใหญ่ อีกตรากูลหนึ่ง คือตรากูลอาชิคางา¹⁵ มีชัยและแล้วก็ได้ลัดฐานะของจักรพรรดิลงไม่ให้มีอำนาจอะไรอีก

ญี่ปุ่นบุกจลาจลบนพุ่งกันในหมู่ผู้ครอบครองที่ดิน

พากโซกุนตรากูลอาชิคางา (ค.ศ. 1392-1568) ปฏิบัติการผิดพลาดไปอย่างมากในการไปปราบกอกอยู่ที่เกียวโต เพราะทำให้ได้รับอิทธิพลประเทกที่ทำให้มีจิตใจอ่อนของสังคมในราชสำนัก และการที่มีความระวังระวังไว้น้อยลงก็ทำให้ความคุกคามแอบรรดา พากขุนนางผู้ครอบครองที่ดินในแต่ละชุมชนเด่นที่ชอบก่อเรื่องเหตุวุ่นวายอยู่เสมอจนนี้ไว้ไม่อยู่ การแข่งขันชิงดีกันในหมู่พากขุนนางผู้ครอบครองที่ดินมากที่จะระงับยันทั้งไว้ได้ยังขึ้นทุกที จนกระทั่งเกิดระบบทุ่งกันยิดเยื่อจนแทบจะไม่มีเวลาหยุดเป็นเวลาถึง 100 ปี โดยริมตั้งแต่ปลายศตวรรษที่สิบห้าเป็นต้นมา การขายและ การปล้นเกิดขึ้นทั่วไป เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกลางหายไปแทบทหมด แม้แต่ราชวงศ์ส่วนพระองค์ที่จักรพรรดิมีอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของประเทศก็ถูกพากขุนนางที่ครอบครองที่ดินเอาเข้าไปรวมเป็นสมบัติ ของตนเสีย พากราชวงศ์และพากข้าราชสำนักที่เกียวโตก็ถูกพากพลทหารที่ทำท่าทางวางแผนทุ่ง เมื่อต้องยากจนลง จักรพรรดิองค์หนึ่งถึงกับต้องยังชีพอยู่ด้วยการขายลายเส้นของพระองค์ ในปี ค.ศ. 1500 พระศพของจักรพรรดิองค์หนึ่งต้องทิ้งไว้เฉย ๆ ไม่ได้จัดการอะไรเป็นเวลาตั้งหากสัปดาห์ เพราะในท้องพระศพไม่มีเงินหล่ออยู่เลย โซกุนอาชิคางาก็แทบจะไม่มีอำนาจอะไรเหลือกันเลยกับจักรพรรดิเหมือนกัน ทั้งไม่สามารถจะหยุดยั้งการโจรกรรมและการช่าพันกันอย่างป่าເສື່ອໂທດร้ายของพากบวิวารของพากขุนนางผู้ครอบครองที่ดินและพากพระสงฆ์ที่เป็นจารเสียได้ สภาพการณ์ในญี่ปุ่นดูจะใกล้

15. the Ashikaga family

สภาพบ้านเมืองไม่มีข้อมีແປເຂົ້າໄປອ່າງຮວດເວງຈະກະທັງຕະກູລໄທຖຸງວ່າ¹⁶ ໄດ້ເຂົ້າມາແກ້ໄຂ
ປະປຸງການກິຈກາງຈານໃນຕໍາແຫຼ່ງໂສກຸນເສຍໃໝ່ອ່າງມາກມາຍແລະອ່າງຈິງຈຶງໃນຕອນ
ສິນຄຣີສຕຄວຣະທີສືບທກ

ກາຮເຝື່ອງພູຂອງພວກບຸນນາງຜູ້ຄອບຄອງທີດິນຮາບໃຫຍ່

ອ່າງໄຮກຕີ ແມ່ວ່າຈະມີຄວາມຢູ່ງເໜີງສັບສົນນາປະກາຮ ກີ່ຍັງມີສ່ວນທີສຽງ
ສຽງຄົງຢູ່ດ້ວຍເໜີນກັນໃນສມັນນັ້ນ ລັກນະນະຂອງຮະບອນສັກດິນສາມີກັດໜີຂອງຜູ້ປຸ່ນກຳລັງ
ເປົ້າຍແປ່ລົງໄປໃນແນວທາງທີ່ນໍາສັງເກດ ກລ່າວຄືໄດ້ເຮີ່ມກິຈກາງທີ່ດິນເຂົ້າເປັນຫຼ້າຍໃຫຍ່ ຖ້າ
ກັນເຂັ້ນແລະມີຮະເບີນບໍລິຫານທີ່ຕື່ພອໃຊ້ ທີ່ເກີດເປັນເຫັນນີ້ກີ່ເນື່ອມາຈັກວິວຽນາກາຮທີ່
ເປັນໄປເອງແລະຈາກໂຍບາຍຂອງພວກໂສກຸນ ແຮກເຮີ່ມທີ່ເດີວໂສກຸນໄດ້ພໍາຍານທີ່ຈະຄວນຄຸມ
ພວກບຸນນາງທີ່ຄອບຄອງທີ່ດິນໂດຍຈັດສົ່ງເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງຕົນແລະແຕ່ງດັ່ງຈາກເນື່ອງຫລວງຝ່າຍ
ທ່າງທີ່ຄາມະຄູຮອກໄປຄູແລ ແຕ່ຮູ້ນະຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ເຫັນນີ້ເປັນຮູ້ນະທີ່ທັກທອດປະຈໍາ
ຕະກູລແລະໄປງວມເຂົ້າກັບຮະບບບຸນນາງ ໂດຍເນັ້ນຕໍ່ວາຈີ່ເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ມີອຳນາຈ
ປັກຄອງຄູແລໃນຈັງຫວັດກີ່ໄດ້ຕ່ອຍ ຖ້າ ກລາຍເປັນບຸນນາງ ບຸນນາງຊັ້ນບາຮອນຜູ້ຢູ່ໃໝ່ໃຫຍ່ໂຮງໄມ
ກີ່ເປັນຄົນໃຫຍ່ຄົນໂຕໄປ ໂດຍຮວມເອົາຄຖາສົນແລະທີ່ດິນໃນເຂດປັກຄອງຂອງຕົນເຂົ້າມາຢູ່
ໃນອານາຈັກຂອງຕົນ ບຸນນາງທີ່ຄອບຄອງທີ່ດິນຮາບໃຫຍ່ ມີອິທີພລແລະກວ້າຍສົມບັດ
ເພີ່ມພູນເຂົ້ນຈາກການຕ້ອງເສີຍສະຂອງຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນທີ່ນ້ອຍກວ່າ ໃນຄຣີສຕຄວຣະທີ່ສືບທ້າ
ແລະສືບທກ ຈີ່ເປັນຮະຍະເວລາທີ່ມີກິຈກາງພຸ່ງກັນເກີດຈະໄມ້ມີຫຼຸດທ່ອນນັ້ນ ຂ້າວໃໝ່ຈາວານາ
ຖຸກບັນກັບໃຫ້ເປັນທ່າງ ແລະເນື່ອເປັນດັ່ງນີ້ຄວາມສໍາຄັນຂອງພວກນິກນົບກີ່ເຮີ່ມຈະນ້ອຍລົງ
ການມີກອງທັພໃຫຍ່ ປະກອບເຂົ້ນດ້ວຍພວກຄົນສາມັນຍຸນີ້ຈາລເປີຍເກີດກັນໄດ້ກັນທີ່ເປັນອູ້
ໃນປະເທດຕ່າງ ຖ້າ ໃນຍຸໂຮປໃນຮະຍະເວລາເດີວກັນ ແຕ່ໃນຂະນະທີ່ກອງທັພໃນຍຸໂຮປນັ້ນສ່ວນ
ໃຫຍ່ກັບຕະຫຼາດຜູ້ປັກຄອງປະເທດເປັນຜູ້ເກັນທົ່ມາ ໃນຜູ້ປຸ່ນກອງທັພກລັນອູ້ໃນຄວາມຄວນຄຸມ
ຂອງພວກບຸນນາງຜູ້ຄອບຄອງທີ່ດິນ

16. the Tokugawa family

“ไดเมีย”¹⁷

ความเป็นผู้นำหลุดจากชนชั้นนกรบ (ชามูไร) โดยส่วนรวมไปตกอยู่แก่พวากชุนนางผู้ครอบครองที่ดินรายใหญ่ ๆ ซึ่งเรียกกันว่า “ไดเมียว” (“คนใหญ่คุณโต”) พวากไดเมียวได้รวมເຂດอาຄฤษหาสน์และที่ดินเล็ก ๆ จำนวนมากรเข้าไว้ในครอบครองของตนแล้วให้ชามูไรเป็นผู้จัดการและเป็นผู้บังคับบัญชาทหารองจากตน พวากตระกูลที่มีฐานะเป็นไดเมียวเรียกกันว่า “โคตรตระกูล” แต่ความจริงแล้ว “โคตรตระกูล” เหล่านี้แตกต่างกับ “โคตรตระกูล” ในสังคมญี่ปุ่นโบราณเป็นอันมาก อาณาเขตของ “โคตรตระกูล” ใหม่ ๆ เหล่านี้ได้แก่เขตจังหวัดของระบบอบศักดินาชาวมิภักดิ์และประชาชนในปกครองของ “โคตรตระกูล” เหล่านี้ มีความผูกพันโดยการเป็นข้าบบริพารหรือเป็นข้าทาสยิ่งกว่าโดยการร่วมสายโลหิต การเกิดมีไดเมียวขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้การวิวัฒนาการตัวร้าวกันในหมู่พวากผู้ครอบครองที่ดินลดน้อยลงได้เลยก็ตาม ก็ยังได้ลดจำนวนของผู้แก่งแย่งแข่งดิกันลงไปมากและทำให้การรักษาเสถียรภาพภายใต้เขตของแต่ละรายดิบเป็นอันมากอีกด้วย

ความเจริญทางเศรษฐกิจในสมัยศักดินาชาวมิภักดิ์

ในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรม สมัยที่มีการปกครองในระบบอบศักดินาชาวมิภักดิ์ของญี่ปุ่นมิใช่เป็นสมัยที่เสื่อมลงหรือหยุดนิ่งอยู่กับที่ แต่เป็นสมัยที่มีความเจริญก้าวหน้า การที่เป็นเช่นนี้หลายคนคงรู้สึกแปลกเมื่อคำนึงถึงความยากลำบากในสมัยนั้นและความไม่มั่นคงของสถาบันการปกครอง แต่ผลที่ปรากฏจะปฏิเสธเสียมิได้ กล่าวคือชาวญี่ปุ่นในสมัยนั้นได้มีการติดต่อทางการค้ากับประเทศต่าง ๆ ในตะวันออกไกล และยังคงได้รับอิทธิพลจากจีนช่วยสนับสนุนส่งเสริมตลอดมา การค้าต่างประเทศซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นลำดับต้นแต่คริสตศวรรษที่สิบสองเป็นต้นมาทำให้มีการใช้เงินแทนข้าว หรือผ้าเป็นเครื่องแลกเปลี่ยนและทำให้เกิดมีกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้น ครั้นมาถึงคริสตศวรรษที่สิบห้าชาวญี่ปุ่นมิได้ขายแต่รังผดุง เช่น ไม้แผ่น ทองคำ และไน่บุกเท่านั้น แต่ยังขายสินค้าหัตถกรรมอีกด้วย พดพนได้และจากญี่ปุ่นเป็นที่ต้องการมากในประเทศจีน และควบทำด้วยเหล็กกล้าก็ส่งไปขายในตลาดใหญ่ ๆ ของตะวันออกไกลเป็นจำนวนมาก พานโดยที่ซ่างญี่ปุ่นตั้งในคริสตศวรรษที่สิบสามก้าวันกว่า

17. the daimyo

ไม่มีความใดจะเหนือกว่าแม้แต่คำที่มีชื่อเสียงของโภเลโดและคามัสต์ส¹⁸ สังคมญี่ปุ่นในสมัยนั้นที่มีการปกครองระบอบศักดินาชาวมิภักดิ์มิได้เป็นสังคมเกษตรกรรมล้วน ๆ เท่านั้น ได้มีศูนย์การค้าและศูนย์การอุตสาหกรรมเกิดขึ้นแล้ว และสองสามแห่งก็ได้พัฒนาเป็นเมืองที่มีผู้คนอยู่หนาแน่น พากเพียรค้ากลุ่มต่าง ๆ ได้รวมกันจัดตั้งสมาคมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเพื่อส่งเสริมการขยายธุรกิจของพวกรตน ยิ่งกว่านั้น ทรงกันข้ามกับประเทศส่วนมากในญี่ปุ่นประวัติชนชั้นผู้ครอบครองที่เดินได้ร่วมลงทุนในกิจการต่าง ๆ นอกจากพวกรฟอค้าอาชีพแล้ว พวกรดวาราม ชามูโร ขุนนางใหญ่ ๆ และบางที่แม้แต่โชกุนเองก็ลงทุนในการค้า

พุทธศาสนาในการเขียน

เช่นเดียวกันกับในสมัยก่อนหน้านี้ขึ้นไปพุทธศาสนาในไทยต่าง ๆ ได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาวัฒนธรรม เหตุสำคัญที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะพุทธศาสนาในไทยต่าง ๆ นั้นเป็นช่องทางให้กระแสธรรมแห่งความรู้และความนิยมสุนทรียภาพจากจีนยังคงมาสู่ญี่ปุ่นได้尼กายที่สำคัญที่สุดนิกายหนึ่งคือนิกายเซน (มาจากคำจีนว่า ฉาน) ได้เข้ามาสู่ญี่ปุ่นในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่สิบสองและแพร่หลายไปในหมู่ชามูโรอย่างรวดเร็ว พุทธศาสนาในไทยเซนสอนว่าบุคคลจะรู้แจ้งได้มิใช่ด้วยการศึกษาหรือกระบวนการใด ๆ ที่ต้องใช้สมอง แต่จะรู้แจ้งได้โดยมีความหยั่งเห็นเกิดขึ้นมาในทันทีทันใดเมื่อบุคคลนั้น ๆ ปรับตัวเข้าได้กับธรรมชาติ เพราะเหตุที่นิกายนี้เน้นในเรื่องการบังคับควบคุมภายใน การบังคับควบคุมจิตใจตนเอง และการฝึกฝนแทนการศึกษาเล่าเรียนตามแบบแผน นิกายนี้จึงได้รับความนิยมจากชนชั้นนักกรบที่รู้สึกว่าการสอนของนิกายเซนมีกำลังศักดิ์สิทธิ์ช่วยสนับสนุนทัศนคติของตนที่ตนถือว่าสำคัญต่อตำแหน่งของตนอยู่แล้วนั่น ถึงแม้ว่าคำสอนของนิกายนี้ในหลักมุลลั斯ลัวเป็นปรบกษ์ต่อการศึกษาหาความรู้ พวกรักบริวารในการนี้ก็ได้ส่งเสริมทั้งการศึกษาเล่าเรียนและศิลปะและช่วยทำให้สังคมชั้นสูงของญี่ปุ่นมีความดีงามหลายประการ ในบรรดาสิ่งเหล่านี้ก็มีการจัดภูมิประเทศาแบบที่ไม่มีใครเทียบได้ศิลปะการจัดดอกไม้และพิธีกรรมทางสังคมที่ละเอียดอ่อนที่เรียกว่าพิธีดิ่มน้ำชา ทั้งหมดนี้ได้แบบอย่างมาจากจีนแต่ได้นำมาต่อเติมในญี่ปุ่นให้ประณีตและเมย์คละไม่ยิ่ง

18 Toedo and Damacus

การเกิดนิศาสนานิกายต่าง ๆ

พัฒนาการในทางศาสนาในญี่ปุ่นในสมัยกลางมีลักษณะพิเศษเฉพาะอย่าง ประการ มีนิกายใหม่ ๆ เกิดขึ้นและประชาชนคนสามัญเลื่อมใสกันมาก บางนิกายให้เลิกพิธีการต่าง ๆ เสียและให้เลิกการแบ่งแยกกันเป็นนักบัวและเป็นชาวอาสา¹⁹ บางนิกายส่งเสริมให้ใช้วิธีรุนแรงกับผู้ที่เป็นปรบปักษ์และให้นับถือบุชาบุคคลสำคัญ ๆ ของชาติ การสอนใหม่ ๆ เหล่านี้เร้าใจและให้การส่งเสริมแก่พวากชนชั้นต่ำของญี่ปุ่นอย่างไม่มีปัญหาอันใดเลย ในระยะที่มีความสับสนวุ่นวายในคริสตศตวรรษที่สิบห้าและสิบหก นั้นการลูกขี้นต่อต้านพวากชนนางผู้ครอบครองที่ดินเกิดขึ้น เพราะได้รับการกระตุ้นจากบรรดาสัปบุรุษและสึกษาที่มาชุมนุมกันทางศาสนา และมีสองสามรายที่ฝ่ายกบฏได้รับผลสำเร็จ อย่างไรก็ตี การแสดงความหัวแข็งของประชาคมากมายหลายครัวนี้มีผล ทำให้เพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลยต่อสังคมญี่ปุ่นซึ่งยังคงมีโครงสร้างและสภาพต่าง ๆ ที่ให้ประโยชน์แก่ชนชั้นสูงอย่างเห็นได้ชัดเหมือนเดิม

วรรณคดีและศิลปะ

การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างอื่น ๆ หล่ายอย่างเป็นผลมาจากการ เจริญทางเศรษฐกิจที่ให้ผลและเกิดขึ้นต่าง ๆ กันหลายอย่างหลายประเภท และจากแรง กระดุนซึ่งกันและกันของบรรดานิกายทางศาสนาที่ต่าง ๆ ที่แข่งขันกัน ในเมื่อมีการ รวมรวมและแบกลดภารกิจทางศาสนาตามอารามต่าง ๆ และในเมื่อพวากษัราษฎร์สำนักยัง คงแต่งหนังสือในแบบวรรณคดีอมตะอย่างสละสลวยแต่ปราศจากชีวิตเชิงวิเคราะห์กันอยู่อีกนั้น ก็ยังมีวรรณคดีจำพวกที่เป็นเรื่องผจญภัยอันก้าวหน้าอย่างยิ่งยอดเกิดขึ้นโดยมุ่งให้อ่าน สนุกและให้เป็นเครื่องทำให้พวakanกรับมีศีลธรรมดีขึ้น นิยายเกี่ยวกับความกล้าหาญของ นักรบเหล่านี้ได้แต่งขึ้นเป็นร้อยแก้วที่มีความคล้องจองสละสลวยอย่างคำประพันธ์และ บางที่ก็นำร้องเป็นเพลงคลอไปกับเสียงพิณนั้น เทียนกันได้กับบทก่อนบรรยาย พฤติกรรมของนักรบของยุโรปในสมัยกลาง อย่างไรก็ตี ในญี่ปุ่นสมัยมีการปกครอง ระบอบศักดินาสามิภักดิ์ บทบาทของศรี (ยกเว้นที่เด่น ๆ สองสามราย) ยังเป็นรอง บุรุษอย่างแท้จริง ไม่มีคำประพันธ์ประเทกรัก ๆ ใคร ๆ อย่างของยุโรป ศิลปะทุกอย่าง 19. อิ.ไอ.โรเชแอร์ ให้ข้อสังเกตว่าพวากนักปฏิรูปการศาสนาของญี่ปุ่นคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องมากที่เดียว ถึงความประสงค์ของพวากประเทศญี่ปุ่นจะคัดและป้องกัน

ได้รับอิทธิพลจากตัวอย่างของจีน แต่ชาวญี่ปุ่นก็ได้แสดงให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง นานา民族ในการดัดแปลงแบบและวิธีการให้เข้ารสนิยมของตน ที่ประทับใจมากก็คือ ก้าวเดียวของพากนักบัวชนในนิกายเซนในคริสตศตวรรษที่สิบห้าและสิบหก ก้าวเดียวเหล่านี้ล้วนใหญ่เป็นก้าวภูมิประเทศและมีแบบคล้าย ๆ กับแบบของนักวาดภาพของจีน ในสมัยราชวงศ์หมิง²⁰ แต่ก้าวเหล่านี้มีลักษณะและความคล้ายที่เป็นแบบของตนเอง โดยเฉพาะ

²¹ ละครโน

มาตรฐานชื่อแสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันทางสุนทรียภาพของชนชั้นสูงที่ เป็นผู้อุปถัมภ์ของนิกายเซนจะเห็นได้เมื่อกันในรูปของศิลปะการแสดงละครอันเป็นแบบที่อาศัยความชำนาญพิเศษโดยเฉพาะคือ ละครโน ที่ได้มีกำเนิดขึ้นในสมัยนี้ ละครโน ซึ่งเป็น “ละครร้อง” หรือ “ละครรำ”²² มีได้ลอกเลียนแบบของต่างประเทศ แต่เกือบจะเป็นของญี่ปุ่นเองล้วน ๆ ที่เดียว ต้นกำเนิดของละครนี้อาจสืบไปได้ถึงการเดินรำพื้นเมืองในสมัยโบราณ และถึงการฟ้อนรำในพิธีกรรมในการบวงสรวงสักการะทั้งของลัทธิชินโตและพุทธศาสนา ละครโนที่ได้รับการปรับปรุงให้ดีเลิศแล้วเป็นเครื่องแสดงออกทางศิลปะและเครื่องให้ความบันเทิงอย่างหนึ่งที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะของตนเอง ซึ่งทำให้จังหวะและลีลาท่าทางอันงามสง่าชวนดึงดูมีด้วยการนำเสนอไปให้สัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่น่าทึ่ง เรื่องละครรำนำมาแสดงเป็นเรื่องที่เล่าสืบต่อกันมา แต่นำมาแสดงให้ชมโดยมีการควบคุมกิริยาท่าทางเป็นอย่างสูงและแสดงด้วยท่าทางที่เป็นสัญลักษณ์ชวนให้หลับตาเห็นยิ่งกว่าที่จะเป็นการแสดงบทบาทตามเรื่องอย่างแท้จริง คล้าย ๆ กับอาภาพรที่จัดເเอกสารนจริง ๆ มาในชุดหนึ่งมาให้ดู ผู้แสดงสวมหน้ากากและสวมเสื้อผ้าภรณ์สวยงาม และร้องบทของตนคลอไปกับเสียงกลองและพิณ ละครโนได้รับความนิยมมากในหมู่ชนชั้นชานุไรและเจริญถึงขีดสุดตั้งแต่คริสตศตวรรษที่สิบสี่ถึงคริสตศตวรรษที่สิบหก ทั้ง ๆ ที่การแสดงมีลักษณะเป็นการรักษาแบบแผนโบราณไว้เป็นอย่างยิ่ง ละครโนก็มีได้ศูนย์หายไปเสียโดยสิ้นเชิงจากการทางศิลปะของญี่ปุ่นตลอดมาทุกยุคทุกสมัย.

20. the Ming Dynasty

21. the No “lyric-drama” of “dance-drama”